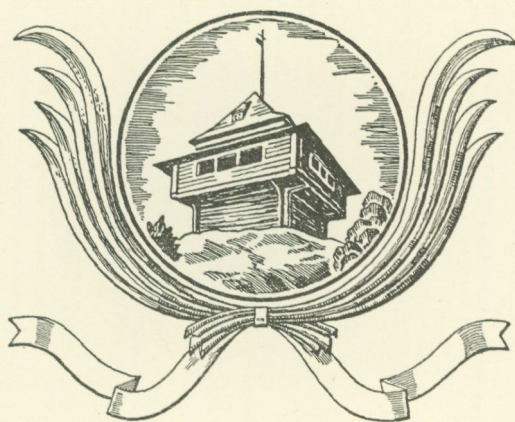

**NORDISKA MUSEETS OCH
SKANSENS ÅRSBOK 1934**

NORDISKA MUSEETS
OCH SKANSENS
ÅRSBOK
FATABUREN

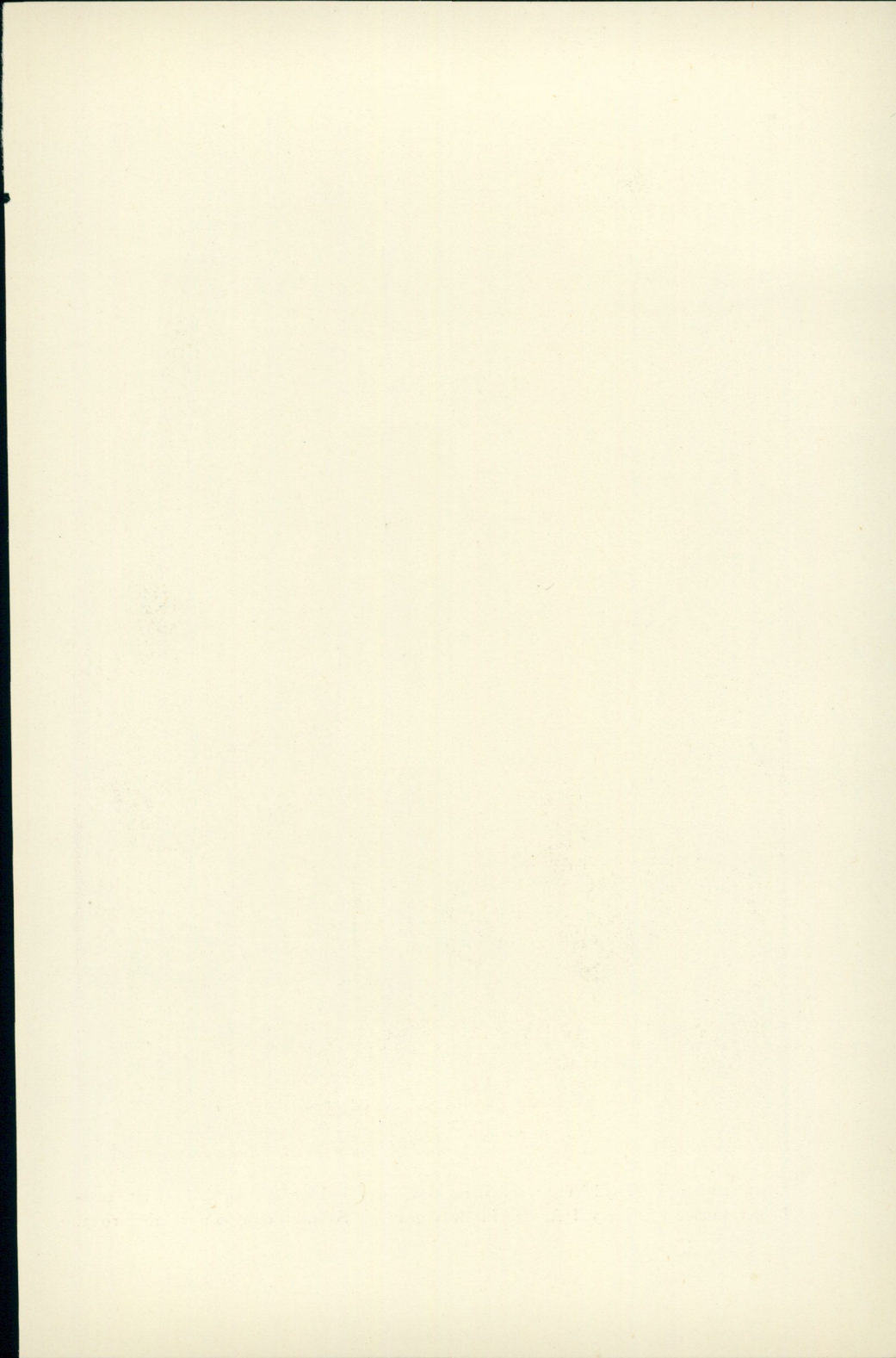
1 9 3 4

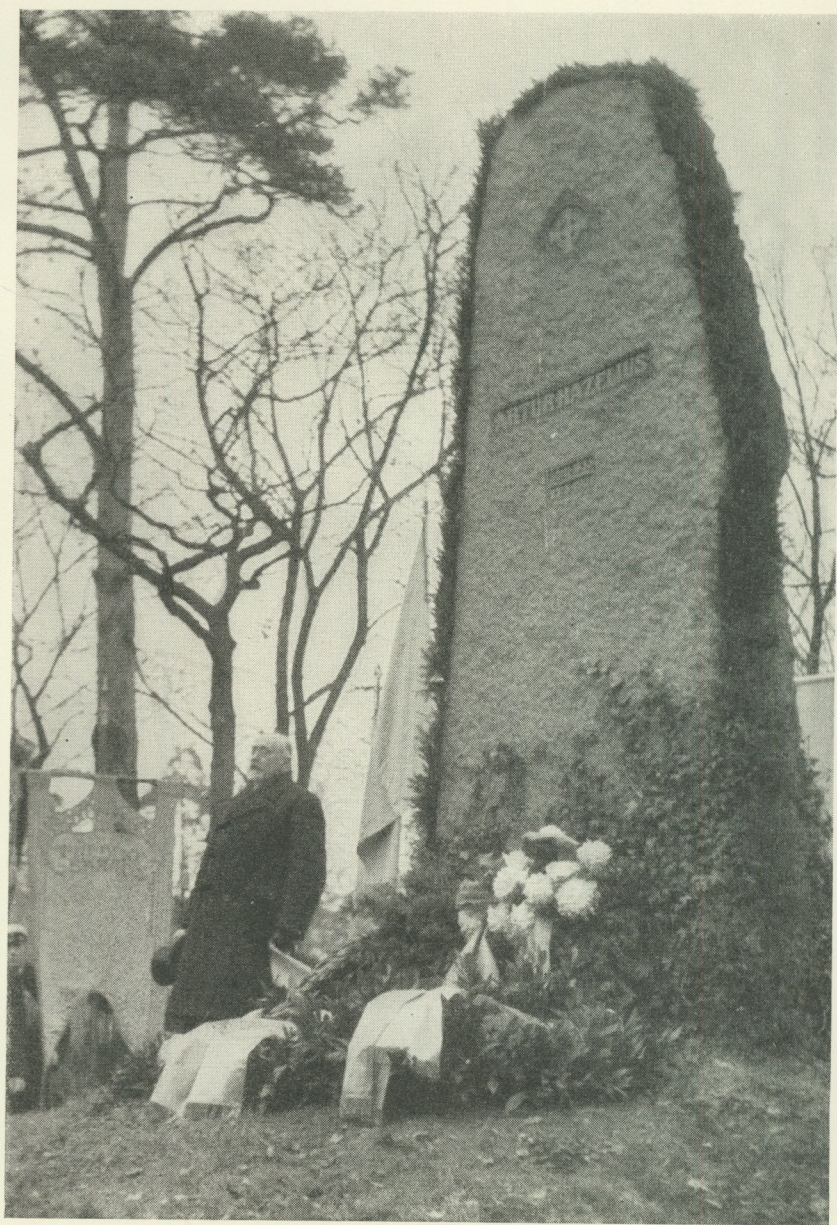
Redaktion:

ANDREAS LINDBLOM · GÖSTA BERG · SIGFRID SVENSSON

Årsbokens omslag, motiv från Skansen med Moragården i bakgrunden
är utfört efter fotografi av J. Rydberg.

*Tryckt hos Victor Pettersons Bokindustriaktiebolag
Stockholm 1934*

Ordföranden i Nordiska museets nämnd överdirektör Viktor Almqvist nedlägger museets krans vid Artur Hazelius grav på Skansen den 30 november 1933.

KANTAT TILL MINNET AV ARTUR HAZELIUS 30 NOVEMBER 1933

av Gunnar Mascoll Silfverstolpe
(*Musiken av Ture Rangström*)

FÖRSPEL

Vallvisa från Älvdalen, upp-
tecknad av R. Dybeck:

»Limu, limu, leima.
Gud, låt solen skina
över bergena blå,
över kullorna små,
som i myren ska gå
om sommaren.»

I. DE VÄNTANDE

1. *Visan.*

Jag är en låt, som bevingat
tallösa timmar på sätern
hundrade somrar och mer.
Jag är en visa, som klingat
saligt i nyponroshagar,
som lyste och vissnade ner.
Bultande hjärtan ha funnit
lättnad och tröst i min ton.
Jag var en själavånda,
vandrande ensam på mon . . .

Hör du då ej — jag förkunnar
oro och glädje och nöd!
Munnar jag närmat till munnar,
tills de ha skilts i den kalla
stunden, då munnen är död.
Alla förgäta mig, alla.
Rädda mig, innan jag mister
det som jag levde för!
Jag är en lockton, som brister.
Jag är en visa, som dör.

2. *Gården.*

Jag är en gård, som man timrat
grundfast en gång, och jag orkar
ännu stå myndig och rak.
Vårdkasars lågor ha skimrat
hotfullt i gulgröna rutor.
Barkbröd har hängt i mitt tak.
Lyckan har viskat härinne
slitna och eviga ord.
Nu är jag bara minne.
Nu är min gärning gjord.

Mossa skall växa på hällen,
där seklernas spår nöttes in.
Kom, när det susar i kvällen,
skåda den skatt, jag fick samla,
tag den och gör den till din!

Tiden far hårt med det gamla.
Milt genom vårdträdets galler
solen min takås berör.
Jag är en gård, som förfaller.
Jag är ett Sverige, som dör.

3. *Minnena.*

Hör du oss ej vid din ruta?
Vi äro minnen, som sväva
kring dig i luftig gestalt.
Vi äro danser, som sluta,
åldriga bruk, som förtvina,
kärnord, som mista sitt salt.
Ändlösa skaror ha fött oss.
Räknar du icke med dem?
Gravarnas hem äro flera
än alla levande hem.

Har du då råd att förspilla
verket, de formade stilla
eller med hjärtat i brand?
Låt oss få vidga ditt lilla,
bidande fädernesland!
Vi äro väldiga tider.
Vi äro drömmande år.
Kommer han inte omsider,
mannen, som samlar och sprider
kraften, som gagnlös förgår?

II. UPPENBARELSEN

Så står han där! En liten man med klara, fasta drag.
Det är vid Leksandsnorets strand en skylös sommardag.

Snabbt glida långa båtar in, som böndagsklockors dån
i björklövssus och sunnanvind har kallat fjärranfrån.

Som ofta förr han vandrat kring och sett vad ingen ser,
Hans blick har tänts av slitna ting, som ingen märker mer.

Hans bröst är bräddfullt av en sång, som ingen lyssnar på.
Hans vandring är en pilgrimsgång, som ingen gitter gå.

I andlös tystnad står han där, då varje bårsvart båt
mot stranden mjukt och varligt bär all livets friska ståt.

Han ser en värld, som tar farväl — som skuggan snart skall nå.
Det händer något i hans själ. Det händer något då.

Där virvlar in en diktarsyn, som stannar och får form.
Kom, jättegärning ned ur skyn och kom med eld och storm!

Så står han där. Å, låt oss se hans darrande gestalt
den stund han valt sin väg och vet, att han skall mäktat allt!

Hans huvud lyfts mot Siljans vidd och bergens dimblå rand
och kring det bär en sommarvind en visa om ett land.

III. VID MÅLET

Månskenet lyser på Skansen
arktiskt och midvinterkallt.
Mörk i den isiga glansen
rör sig en ensam gestalt.

Mellan de snötyngda husen,
långt in i rasslande lund,
liten och åldrad och frusen
gör han sin rund,

stannar och ser emot stadens
oroligt fladdrande sken
tornkrönt museifasadens
våldiga epos i sten,

dröjer där länge — men vänder,
väckt ur sitt grubbel av djuren.
Vargarna tjuta i buren.
Vargarna slicka hans händer.

*

Ensamhet knarrar i stegen.
Böjd följer skuggan hans färd.
Vad blev det kvar av hans egen,
slutna, förgängliga värld?

Margfaldigt svåra bekymmer,
söckenårs möda och kiv
tog han för verket, som rymmer
svenskarnas bortglömda liv.

Motstånd och hån drev han undan
inför en häpnande tid.
Natten var stilla begrundan.
Dagen var angrepp och strid.

Kort är den tid, han har över,
utmätt den kraft, han får ge
verket, som måttlöst behöver
tanke och själ och idé.

Visste han blott, att det sträcker
kronan i somrarnas doft,
växer och samlar och väcker
ungdomen över hans stoft?

Mänskens dödsvita brand
lyser på frostnattens flora.
Har han gjort nog för sitt stora,
heliga fädernesland?

IV. DE RÄDDADE

(Efter den ensamma nattvandringen har Artur Hazelius gått till vila i Gula huset, och nu närma sig de makter, som vilja tacka honom.)

Sover han? Dagen var lång.
Låt oss få tala
tacksamma ord i hans dröm!
Vi äro visa och sång.
Oss gav han makt att hugsvala
ännu en gång.
Ungdom, som ser genom löven
majnattens ängslande stjärna,
lättar sitt bröst med vår ton.
Döda ha gnolat den gärna.
Mellan det gångna och nuet
välvde han bron.

Sover han? Dagen är all.
Vi äro byar,
bodar och stugor och gårdar.
Oss har han frälst från förfall.
Tryggt vid den kraft, som förnyar,
ställde han kraften, som vårdar.
Hör våra vasatidskärva,
nödårsbeklämda och spröda,
sommarlekglittrande ord!
Skimra ej ännu i salen
lågor, som flammade på döda
julkvällars bord?

Sover du? Timman är sen.
Låt oss få viska
kärlekens ord i din dröm!
Vi äro urgamla sken,
glidande mjukt över friska
kinder, där skuggan är len.
Vi äro minnen, som gälla.
Mitt i det larmande livet
äro vi vädjan och krav.
Verket, du skapade, lever
ännu, då seklerna fälla
löv på din grav.